

Hoogheemraadschap van
Delfland

Aan de leden van de verenigde vergadering

ONS KENMERK
1207130
Datum D&H vergadering
15 maart 2016
DELFT

ONDERWERP
Vaarrecreatie in Delfland

Geachte leden,

Met deze brief informeren wij u over het onderwerp vaarrecreatie in het beheersgebied van Delfland.

Aanleiding

In het coalitieakkoord 2015-2019 „Iedereen bewust van Water“ is vaarwegbeheer genoemd als één van de speerpunten. In 2013 heeft het bestuur van Delfland als één van de eerste waterschappen in Nederland uitgesproken dat zij een actieve en regisserende rol wil op het gebied van vaarrecreatie op de wateren in haar gebied. Enerzijds om het waterbewustzijn van de burgers te bevorderen, anderzijds om grip te hebben op het recreatieve medegebruik van het watersysteem.

In het D&H van 19 januari 2016 is afgesproken dat de leden van de verenigde vergadering geïnformeerd worden over de activiteiten van Delfland op dit gebied.

Het vaargebied van Delfland

Het Delflandse vaarwater betreft onder anderen de wateren in de gebieden van het Westland en Midden Delfland maar ook de stedelijke gebieden in Den Haag, Maassluis, Rotterdam, Vlaardingen en Delft. Een gebied dat constant in beweging is; vanuit verschillende hoeken wordt steeds meer belang gehecht aan recreatie op het water. Zo zien we dat watergangen weer doorvaarbaar gemaakt worden, bruggen worden opgehoogd, routes worden aangelegd en langs de oevers komen steeds meer faciliteiten voor de vaarrecreant. Zowel gemeenten, provincie, burgers en ondernemers investeren in waterrecreatie.

Rolverdeling

De provincie Zuid-Holland wijst vaarwegen in ons gebied aan. Gemeenten hebben de mogelijkheid om vaarwateren toe te voegen. Delfland is door de provincie aangewezen als nautisch toezichthouder op de vaarwateren buiten de grote steden¹⁾ in ons gebied. In de grote steden doen de gemeenten zelf het nautisch beheer. Nautisch toezicht is het toezicht houden op de verkeersbewegingen op het water. Denk aan bijvoorbeeld vaarsnelheden, het stellen van verboden en geboden en het voorkomen van gevaarlijke situaties op het water. De regels hiervoor zijn vastgelegd in de Vaarverordening Delfland.

Het beheer van de vaarweg

De Provincie bepaalt wie verantwoordelijk is voor het beheer van een vaarweg (het vaarwegbeheer). Het vaarwegbeheer is dus het beheer van de "bak"; denk aan de diepte, breedte en doorvaarhoogte. Voor de grotere vaarwegen zoals de Vliet en de Schie is een vaarwegbeheerder aangewezen (de provincie zelf).

1) Den Haag, Rotterdam, Maassluis, Schiedam, Vlaardingen, Delft

De wateren in het gebied van Delfland (exclusief de Vliet en de Schie) zijn door de provincie benoemd als "overige vaarwegen". Voor deze overige vaarwegen is géén vaarwegbeheerder aangewezen. Omdat er geen vaarwegbeheerder is aangewezen, volgen de afmetingen van deze vaarwegen het waterstaatkundig profiel. Dit betekent dat dit water primair een functie heeft voor doorstroming en berging. Waar mogelijk wordt varen toegestaan maar het systeem wordt voor dit doel niet specifiek aangepast.

Wanneer via het Klantcontactcentrum een klacht binnenkomt over beperkingen in de doorvaarbaarheid, dan controleren onze toezichthouders de klacht en bepalen zij (in samenspraak met het team onderhoud) of een obstakel verwijderd moet worden of een watergang gebaggerd moet worden. Niet iedere melding over beperking van de doorvaarbaarheid leidt dus tot een verwijdering of tot eerder baggeren.

Watergangen die "te" smal of ondiep zijn

In het Westland werd vroeger gevaren met de zogenaamde "Westlander". Dit was een platbodem met een beperkte hoogte en een beperkte steekdiepte. Hiermee kon door het gehele Westland varen worden. De vaarrecreant van nu heeft dus rekening te houden met een netwerk van wateren waarbij de doorvaartdiepte en hoogte op sommige plaatsen beperkt is en vaak niet geschikt is voor grotere boten. Soms wordt de vraag gesteld of Delfland een watergang kan uitdiepen of verbreden zodat er grotere boten kunnen varen. Naast dat dit niet de taak is van Delfland en hiervoor dus ook geen geld beschikbaar is, is het fysiek vaak niet mogelijk om wateren te verbreden en te verdiepen zonder de ecologie of de stabiliteit van de kade te schaden.

Brughoogtes

In januari van dit jaar is de nieuwe Vaarwegenverordening Zuid-Holland van de provincie in werking getreden. Door de komst van deze nieuwe verordening is het provinciale instrument om minimale brughoogtes af te dwingen komen te vervallen. Deze bevoegdheid is bij de gemeenten neergelegd en de provincie heeft in haar Verordening Ruimte bepaald dat er in ieder geval geen achteruitgang mag plaatsvinden. Verder hebben gemeenten de mogelijkheid gekregen om "extra" eisen te stellen aan de doorvaarbaarheid; zij kunnen in ruimtelijke plannen bijvoorbeeld minimale doorvaarthoogten eisen die dan vertaald worden in voorschriften in de Omgevingsvergunning.

Dit betekent feitelijk dat gemeenten moeten regelen dat bij vervanging van bestaande bruggen tenminste de huidige doorvaarthoogten en breedten worden gehandhaafd en bij nieuwe (kunst)werken rekening moet worden gehouden met de aard van het recreatieverkeer (huidig gebruik) op de vaarweg.

Delfland ziet hier voor zichzelf ook een taak weggelegd. Immers, alle initiatieven tot het bouwen in, op, boven, onder of over een vaarweg komen óók bij onze afdeling vergunningverlening langs. Wij kunnen er in onze vergunningverlening voor zorgen dat er géén achteruitgang plaatsvindt, door de provinciale en gemeentelijke normen voor doorvaarthoogten óók in onze vergunning op te nemen. We hebben niet de mogelijkheid om, anders dan voor beheer en onderhoud, zelf doorvaarthoogtes te bepalen, maar we kunnen wél aanhaken op de hoogtes die door provincie en gemeenten zijn (of worden) vastgesteld. In 2016 worden de algemene regels Keur herzien. Hierin (en in de beleidsregels waterhuishouding) zullen toetsingscriteria worden opgenomen voor de doorvaarthoogte van bruggen over vaarwegen. Om te voorkomen dat in de tussentijd vergunningen worden verleend met een te lage doorvaarthoogte, is voor de tussenliggende periode een handleiding "vergunningverlening bruggen over vaarwegen" gemaakt. Hiermee wordt voorkomen dat er vergunningen worden verleend met een te lage doorvaarthoogte.

Hiermee loopt Delfland in vergelijking tot andere waterschappen voorop. We profileren ons hiermee als meedenkend waterschap dat erkent dat de bescherming van het bestaande vaarnetwerk belangrijk is. Afgelopen december heeft de provincie Zuid Holland regiobijeenkomsten georganiseerd om bovenstaande verhaal aan gemeenten uit te leggen en Delfland heeft tijdens die regiobijeenkomsten toegelicht hoe zij haar rol ziet. Het feit dat Delfland mee wil denken en óók in haar vergunningverlening rekening wil houden met de bescherming van het vaarnetwerk is meer dan de andere Zuid-Hollandse waterschappen doen. De houding van Delfland betreffende bovenstaande werd tijdens de regiobijeenkomsten enthousiast ontvangen en als voorbeeld gesteld richting andere waterschappen.

De verdere invulling van de bescherming van het vaarnetwerk is een kwestie van samenwerking. De mogelijkheid tot het vaststellen van "extra" brughogtes en de uitbreiding van het vaarnetwerk ligt bij de gemeenten en Delfland denkt graag mee in dit proces (ook om er voor te zorgen dat alle belangen en functies van wateren worden geborgd). Tijdens de laatste regiobijeenkomst is afgesproken om verdere afstemming te zoeken met de ambities van gemeenten tijdens de zogenaamde regiegroep/landschapstafel Hof van Delfland.

Toezichthouders op het water

Op de vaarkaart van Delfland is aangegeven op welke wateren gemotoriseerd mag varen. Op deze kaart is ook te zien dat voor het nautisch toezicht (toezicht op de verkeersbewegingen op het water) verschillende partijen bevoegd zijn. Delfland vaart voornamelijk op de vaarwateren in het Westland en Midden Delfland. Delfland houdt toezicht op de volgende aspecten:

- Voorkomen van schade aan waterstaatswerken;
- Voorkomen van verontreinigingen van het oppervlaktewater;
- Het beschermen van de veilige en vlotte doorvaart.

Andere soorten van overlast zoals herrie, "zuipschuiten", foutief aanleggen, etc. zijn zaken waar de politie op toeziet. Wrakken (dit zijn boten die gezonken zijn) worden buiten de bebouwde kom door Delfland geruimd, tenzij in een convenant met de gemeente iets anders is geregeld. Gemeenten kunnen in hun ruimtelijke plannen bepalen waar boten aangemeerd mogen worden en kunnen zo ook bepalen dat ontsierende boten verplaatst moeten worden. In de Vaarverordening Delfland zijn regels opgesteld waar de vaarrecreant zich aan moet houden. Denk hierbij aan vaarsnelheden, maximale afmetingen van boten, het stremmen van een vaarweg, etc. Voor het komende vaarseizoen worden de verkeersborden geplaatst die horen bij de vaarverordening.

Natuur en vaarrecreatie

Natuurontwikkeling en vaarrecreatie gaan niet altijd goed samen. Zo kan een natuurvriendelijke oever of een vispaaiplaats schade ondervinden van veel golfslag of de omwentelingen van een schroef. Delfland overlegt met de verschillende gebruikers op welke manier we de verschillende functies van het water zo goed mogelijk op elkaar af kunnen stemmen. Zo kan het voorkomen dat er op een watergang niet gevaren kan worden omdat ecologie of de waterkwaliteit hier een groter belang heeft. Samen met gemeenten kijken we naar de mogelijkheden om het vaarnetwerk te blijven ontwikkelen zonder dat andere belangen daarmee worden geschaad.

Afhandeling van vragen en klachten

Het Klantcontactcentrum (KCC) van Delfland ontvangt alle vragen en klachten van de vaarrecreant. De vragen worden zoveel mogelijk door de medewerkers van het KCC beantwoord. Wanneer het KCC de vraag niet kan beantwoorden dan wordt de vraag doorgezet naar het betreffende team binnen Delfland of er wordt doorverwezen naar bijvoorbeeld de gemeente of de provincie.

Samenwerking

Sinds 2013, het jaar waarin het bestuur van Delfland besloot om een actieve rol op zich te nemen voor wat betreft vaarrecreatie, is Delfland bezig met maken en uitvoeren van plannen. Dit doen we in overleg met verschillende belanghebbende partijen zoals rondvaartondernemers, watersportverenigingen, recreatieschappen, gemeenten en de provincie. Begin 2015 is een nieuw plan van aanpak opgesteld waarin we de plannen voor 2015 en 2016 hebben opgenomen. Plannen betreffen bijvoorbeeld het verbeteren van de communicatie rondom vaarrecreatie, samenwerking met externe partijen, het beborden van het vaarnetwerk, etc.

Ambities

Afgesproken is dat de inzet voor het nieuwe begrotingsjaar evenals de kwartaalrapportages worden besproken tussen de inhoudelijke portefeuillehouders en de coördinerend portefeuillehouder. Daarbij worden ook afspraken gemaakt over de communicatie.

Tevens wordt dan bezien of deze communicatiestrategie richting bepaalde doelgroepen moet worden versterkt c.q. omgebogen. Ook kan de conclusie zijn dat extra accent gelegd moet worden op de verantwoordelijkheid van de overtreder.

Plannen voor 2016 en verder

Op dit moment wordt een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om de Strijp tussen Den Haag en het Westland open te stellen voor de doorgaande vaart. Verder is het project "bebording" in de afrondende fase; voor aanvang van het vaarseizoen 2016 worden de eerste verkeersborden geplaatst. In de loop van het jaar zullen er ook informatieve borden langs de vaarwegen geplaatst worden. In 2016 zal een overlegnetwerk "varen in Delfland" worden opgericht of zal verder aansluiting worden gezocht bij bestaande overlegnetwerken. Verder zal er een ambitiedocument "vaarrecreatie" worden uitgewerkt en opgeleverd ten behoeve van begrotingsbehandeling 2017.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland,
de Secretaris,

mr. drs. P.I.M. van den Wijngaart

de Dijkgraaf,

mr. M.A.P. van Haersma Buma